

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 11 september 2012, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga
Commissiegriffier	:	mevrouw H. Kruidenberg
Collegeleden	:	de heer B.R. Arends <i>tot 7</i> , de heer H.G. Jumelet <i>tot 8</i> en mevrouw M.H. Thalens-Kolker
Verslaglegging	:	de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)
De raadsleden	:	de heer D.J. Douwstra (BGE), de heer Eggen (D66), de heer Th.H. Gerth (CDA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer H. Leutscher (LEF!), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer W.O. Meijer (PvdA), mevrouw M.J. Meulenbelt-Schepers (PvdA), mevrouw H.H. Plas-Keperin (CDA), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer H. Slot (GroenLinks), de heer G.T. Sulmann (DOP), mevrouw M.W.M. Vrolijk-Lenting (SP), de heer Van der Weide (Wakker Emmen), mevrouw F.J. van Wieren-Bolt (CDA)
Insprekers:		mevrouw Kampen (namens Abvakabo en CNV Publiek),
Afwezig:		

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Nijhof opent de vergadering om 19.30 en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Presentatie: Stand van zaken algemene voorziening schoonmaakondersteuning en terugblik herindicaties

Wethouder Jumelet houdt een presentatie. Begeleidende informatie wordt rondgedeeld.

D66 complimenteert het college met de nuttige wijkbijeenkomsten. Er waren veel opmerkingen over de slordige herindicatie. Is er verbetering en gebeurt het nu goed?

Wethouder Jumelet erkent dat bij het herindiceren van 5200 klanten wel eens wat mis gaat, terwijl het goed zou moeten gaan. Bij de 1000 indieners van bezwaarschriften vindt huisbezoek plaats, maar ook dat is een momentopname. Mensen kunnen zich beter voordoen dan het eigenlijk met ze gaat. De organisatie in de wijken maakt het mogelijk om indicaties tussentijds aan te passen wanneer dat nodig is.

CDA vraagt ook in verband met de PGB's of het verschil tussen de algemene en de individuele voorziening zit in het aantal uren (2,5 uur) of in HH1 en HH2. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat de grens tussen HH1 en HH2 los wordt gelaten. Het gaat erom wat mensen nodig hebben. Schoonmaakondersteuning is zo gemakkelijk beschikbaar. Speelt er bijvoorbeeld lichte dementie, dan is meer nodig. Dit blijkt tijdens keukentafelgesprekken. PGB betreft de individuele voorziening.

DOP vraagt of de bezwaren zeker dit jaar afgehandeld worden. Behouden indieners hun indicatie tot hun bezwaren zijn afgehandeld? **Wethouder Jumelet** wijst op de overgangstermijn van drie maanden voordat de nieuwe indicatie ingaat op 1 januari. De bezwaren worden voor 15 december afgehandeld.

3. Spreekrecht

Mevrouw Kampen (namens Abvakabo en CNV Publieke Zaak) demonstreerde opnieuw met collega's uit de thuiszorg. Emmen is de eerste gemeente in het noorden met een thuiszorggroep die acties organiseert. Inhoudelijke argumenten zijn al eerder gewisseld. De rituele dans van aanbesteding heeft grote gevolgen voor werkgarantie, kwaliteit van zorg en salaris. De uiterste consequentie is een daling van 30% van het salaris. Herindicaties leiden ook tot volume-effecten. De wethouder gaf vandaag goede berichten over de prijsstelling, maar het is nog niet genoeg en verdere acties zijn niet uitgesloten. De vakbond stimuleert collega's en mantelzorgers om cliënten te helpen bij het indienen van bezwaren. Veel cliënten zijn bang alles te verliezen wanneer ze bezwaar maken. De grootste zorg is de afbraak van de regiefunctie. Thuiszorg is de goedkope eerste poort naar zwaardere vormen van zorg. De vakbond zal blijven strijden tegen deze ontwikkelingen.

4. Rondvraag

Wakker Emmen informeert of en welke toezeggingen het college heeft gedaan aan de heer Vaessen wat betreft de startplaats van de Vuelta. **Wethouder Arends** antwoordt dat de Vuelta-organisatie voor de zomer een bezoek aan Emmen bracht. Het college besloot begin juli tot oprichting van een bestuurlijke stuurgroep en ambtelijke werkgroep ter voorbereiding. De ambitie Emmen startplaats van de Vuelta 2015 te maken is geen geheim. Er zijn geen toezeggingen gedaan aan de heer Vaessen.

5. Bespreken C-stukken

Niet van toepassing.

6. Bespreken B-stukken

Niet van toepassing.

7. Bespreken A-stukken

7A. Aanpassing artikel 5 Gemeenschappelijke Regeling EMCO-groep (A8) en Brief college inzake opheffing stuurgroep modernisering Wsw (op verzoek college)

DOP kan instemmen met de aanpassing. In de brief staat in de laatste alinea een tikfout: 'vermopgen' in plaats van 'vermogen'. Welke overwegingen heeft het college om de gemeenschappelijke regeling overeind te houden en in welke vorm.

BGE constateert dat de consternatie rond EMCO die tot maatregelen dwong gelukkig met een sissier is afgelopen. De fractie stemt in met de wijziging en de opheffing.

ChristenUnie herinnert zich de verhitte discussie over het opheffen van de GR en vindt de overwegingen van het college als een déjà vu overkomen.

VVD ziet het als een herhaling van zetten en verzoekt het college de raad mee te nemen in de overwegingen de GR in stand te houden.

Wethouder Jumelet legt uit dat de aanpassing van de GR herstel van een technische omissie betreft. Het schokeffect om de jarenlange miljoenenoverschrijdingen te keren heeft wel resultaat gehad. Het bedrijf en de nieuwe directie hebben hard gewerkt aan verandering. De Wet werken naar vermogen leidde tot uitplaatsing van een grote groep én een deel dat beschut binnen zou blijven werken. Wellicht zou daar een GR voor moeten blijven bestaan. De formulering is gekozen omdat er nog geen besluit is en de Wet werken naar vermogen controversieel is verklaard. Het opheffen van de GR is geen doel op zich en een GR zou nuttig kunnen blijken voor het deel beschut binnen. **ChristenUnie** wijst erop dat het opheffen van de GR en het oprichten van een rechtspersoon tot verbetering zou moeten leiden. Het schokeffect is inderdaad bereikte en de omstandigheden zijn veranderd. Het opheffen van de GR heeft voor de fractie geen haast.

De voorzitter concludeert dat de stukken conform naar de raad kunnen.

8. Onderwerpen ter bespreking

8A. Brief college inzake plan van aanpak decentralisatie jeugdzorg + bijlagen (op verzoek PvdA)

PvdA wil een discussie losmaken over de kaderstellende rol van de raad. Wil de raad sturen, in welke mate en wanneer? Wat is het tijdspad van de besluitvorming? Gezien het bovenregionale karakter zal de visie van Emmen worden gevraagd en is efficiënt optrekken met de buurgemeenten wellicht handig. Welke inkleuring van het lokale raamwerk is mogelijk? Dit zal ook samenhangen met financiële ruimte en beperkingen. Welk herkenbaar fysiek punt is er voor ouders wanneer het CJG niet in stenen maar in samenwerking zit? Bezuinigingen zetten schoolmaatschappelijk werk onder druk en het CJG staat niet vermeld op de homepage van de gemeente. Wellicht is met buurgemeenten toch een fysiek punt voor ouders te creëren.

Wethouder Thalens stelt dat veel vragen nog niet te beantwoorden zijn. Het hele pakket gaat over per 1 januari 2015. Dit plan van aanpak is bedoeld om het proces van transformatie vorm te geven. Het is namelijk niet alleen een transitie (overgang van taken), maar ook een uitgelezen kans de totale zorg voor jeugd anders te organiseren. In het voorjaar van 2013 wordt het verdeelmodel bekend. Dat geeft een indicatie van te verwachten middelen. Uit een inventarisatie van zorggebruikers zal blijken of er verschillen zijn tussen inkomsten en uitgaven, daar is nu nog niks over te zeggen. Er zal een balans gevonden moeten worden tussen opschalen (drie gemeenten, provincie, regio, landelijk) en afschalen (gebiedsgerichte teams). De gebiedsgerichte teams kunnen problematiek signaleren en andere hulpstructuren, ook in het onderwijs, inschakelen. Bij Sedna nemen mensen weliswaar de telefoon van het CJG op, maar het CJG bestaat uit alle beroepskrachten die contact hebben met ouders en kinderen. De IB-er, schoolmaatschappelijk werker en wijkverpleegkundige zijn allemaal voordeuren van het CJG. Het gaat erom gezinnen zo goed mogelijk te bereiken en zorg zo goed en snel mogelijk vorm te geven. Voor 1 januari moet Bureau Jeugdzorg aangeven waar ze haar drie taken het best ondergebracht ziet. De toegangstaken komen waarschijnlijk bij het CJG. Het meldpunt kindermishandeling past goed bij het steunpunt huiselijk geweld van de GGD. Tot slot ligt het voor de hand in Drents of noordelijk verband reclassering te organiseren. Een zorgvuldige ontmanteling van Bureau Jeugdzorg moet voorkomen dat menskracht en deskundigheid verloren gaat.

D66 begrijpt de vragen van de PvdA, maar vond de agendering aanvankelijk prematuur. De raad zal ongetwijfeld betrokken worden bij de verdere invulling en het slim organiseren van taken. De uitleg van de wethouder is duidelijk.

DOP wijst op de sterke behoefte bij alle partijen aan betere afstemming en samenwerking. Bureau Jeugdzorg kent lange wachtlijsten. Het CJG zou moeten gaan coördineren, maar bestaat uit verschillende organisaties. Wie gaat de indicatie voor specialistische zorg doen? Blijft het CJG bij Sedna, een balie waar iedereen langsloopt, of krijgt het een andere locatie?

CDA vindt de visie hoopgevend dat het CJG een spilfunctie krijgt met regie over de hulpverlening. Het werken met een regisseur en één aanpak per gezin is verstandig. Gespecialiseerde hulp erbij halen is beter dan doorverwijzen. Hoe kan voorkomen worden dat een andere aanpak tot bureaucratie leidt?

SP wil weten hoe Bureau Jeugdzorg ingevuld gaat worden en wat er gebeurt met het personeel en de beschikbare kennis. De fractie maakt zich zorgen over het vervallen van de indicatiestelling door Bureau Jeugdzorg. Wie gaat dat doen?

ChristenUnie merkt dat er veel vragen aan het college zijn gesteld, terwijl een onderwerp ter bespreking vooral tot discussie tussen fracties zou moeten leiden. De fractie gaat ervan uit dat de raad tijdig mee kan sturen voor zover mogelijk. Het onderwerp is buitengewoon

specialistisch en het zou goed zijn de raad via werkbijeenkomsten in staat te stellen een kundige inbreng te leveren. Ook zal de fractie zich provinciaal op het onderwerp oriënteren. Pas daarna past het een moment van discussie te prikken.

GroenLinks verwacht niet dat overheveling van taken van Bureau Jeugdzorg naar het CJG problemen zal verminderen. Het CJG bestaat uit zoveel instanties en administraties dat er van alles mis kan gaan, nog los van de financiën.

BGE is blij dat de discussie is aangeslingerd en sluit zich aan bij de opmerkingen van de ChristenUnie.

PvdA wijst erop dat de begeleiding van jongeren vanuit de AWBZ al in 2013 naar de gemeente overgaat. Verder moet de decentralisatie in 2015 gerealiseerd zijn. De fractie beoogt de start van de discussie los te maken en bedankt de collega's voor de reacties.

Wethouder Thalens ziet de huidige versnippering van geldstromen en overbodige bureaucratie juist als redenen om de jeugdzorg te transformeren. Organiseren van zorg dichtbij gezinnen en jongeren zou wel eens minder bureaucratisch en goedkoper kunnen zijn. Over andere decentralisaties zijn al informatiebijeenkomsten geweest en het college zal hier zeker mee doorgaan. De provinciale visie 'Ieder kind telt' zet de globale lijnen van de transformatie uit. Het CJG is niet een fysiek punt, maar ingebed in de samenleving bij alle frontwerkers. Zij zullen ook specialistische hulp organiseren wanneer dat nodig is. Daarbij blijft steeds één persoon eindverantwoordelijk voor één gezin. Het college wil deskundigheid zo veel mogelijk behouden. Een regionale klankbordgroep met belangrijke spelers buigt zich over een zo goed mogelijke regionale invlechting.

8B. Brief college inzake “integrale jeugdgezondheidszorg” + bijlage (op verzoek college)

Wethouder Thalens herinnert aan de afspraak integrale jeugdgezondheidszorg in de commissie te bespreken alvorens definitieve stappen te zetten. De wens alle zorg voor 0-19 jarigen bij één organisatie onder te brengen leeft zowel bij de GGD als bij de diverse portefeuillehouders. Vrijwel alle regio's concludeerden na onderzoek dat de GGD daarvoor de aangewezen organisatie is, aangezien zij al 4-19 jarigen bedienen. Het college kiest deze lijn ook. Het traject is lastig. Eerst moeten alle twaalf Drentse gemeenten dezelfde lijn kiezen. BMC deed inhoudelijk en financieel onderzoek, het college zocht zaken uit en de GGD heeft een notitie opgesteld over de uitwerking. De twaalf gemeenten spraken af voor 1 oktober 2012 uitsluitel te geven welke kant men op wil. De commissie kan wensen en gevoelens kenbaar maken, zodat het college die mee kan nemen in het verdere traject.

SP is niet voor schaalvergroting. Het leidt tot ondoorzichtige en logge organisaties. Hoe kan gegarandeerd worden dat het onderbrengen bij één organisatie tot voor- en niet nadelen leidt? Vraaggericht werken kan problematisch zijn wanneer mensen geen probleem ervaren en dus ook geen vraag hebben of wanneer hun hulpvraag afwijkt van wat ze echt nodig hebben. Vraaggericht werken pakt niet de werkelijke maar de tijdelijke problemen aan. SP pleit voor een structureel goede aanpak met inzet op kwaliteit, zelfredzaamheid en gevoel van eigenwaarde. Continuïteit en deskundigheid zijn belangrijk om goede signalering van problemen te bereiken. Ooit was de jeugdzorg goed geregeld, maar dat is wegbezuinigd en afgebroken. Zo was er ooit al aandacht voor psychosociale problematiek. Vermarkting leidt tot veel problemen. Niet alle financiële middelen worden met de rijkstaken overgeheveld. Welk deel wordt niet gewaarborgd en wie vallen daardoor buiten de boot? Hoe komt het dat problemen van kleinere groepen toe lijken te nemen (p.16)? Het is van belang erachter te komen welke bredere problemen er spelen rond een jongere of een gezin. Breed preventief signaleren en vraaggericht werken gaan niet goed samen. Hoe waarborgt de gemeente goede knowhow voor de de regiefunctie? Wat zijn de consequenties voor de gemeente dat alles naar de GGD gaat? Grootschalige inzet bij calamiteiten als de Mexicaanse griep gaan ten koste van reguliere inzet. Veel vragen blijven onbeantwoord.

D66 vindt het van groot belang zorgvuldig om te springen met het personeel van Icare, dat veel kennis heeft over de groep 0-4 jarigen. De passage op pagina 32 stelt de fractie enigszins gerust. Integrale aanpak is een prima zaak, maar de kwaliteit en deskundigheid van Icare verdient veel aandacht.

LEF! vindt het een helder stuk, waarin de professional centraal staat. Het is van belang dwarsverbanden te leggen én te doorkruisen.

PvdA vindt het stuk goed onderbouwd, mogelijke bezwaren worden uitgebreid behandeld en weerlegd. De fractie heeft wel zorgen over de continuïteit. Icare heeft jarenlange ervaring. Hoe verhoudt de nieuwe GGD-locatie in Assen zich tot decentraal werken? Gaat er werk in Emmen verloren bij Icare? Icare staat dichtbij gezinnen in de wijken. Is het wenselijk dat de gemeente straks opdrachtgever en uitvoerder is? Het CJG is een geschikte spil, GGD en Icare werken daar al samen en contactmomenten kunnen gedifferentieerd worden. Vindt er een nieuwe splitsing plaats binnen de GGD met resultaatverantwoordelijke eenheden voor de groepen 0-12 en 12-19 jaar? Is de door de GGD gewenste stichtingsvorm en CAO VVT realiseerbaar? De risicoreserve voor frictiekosten komt tijdelijk onder de norm (p.38). Is dat toegestaan? De fractie complimenteert de GGD met het financieel en organisatorisch gezond worden.

CDA vond de bijeenkomsten en discussies prettig en raadt collega's aan deze te bezoeken indien mogelijk. De fractie ziet de transformatie naar een integrale jeugdgezondheidszorg met vertrouwen tegemoet.

BGE steunt de doorgaande lijn en de integrale jeugdgezondheidszorg. De vorm waarin zal nog nader aan de orde komen.

ChristenUnie sluit aan bij D66, CDA en BGE. De lijn is goed en de invulling moet zo snel mogelijk opgepakt worden.

VVD sluit aan bij vorige sprekers. De kwaliteit zal waarschijnlijk verbeteren door deze aanpak met minder versnippering en overdrachtsmomenten. De tabel op p.23 zegt weinig over probleemgezinnen in Emmen, doordat er een uitsplitsing is op basis van de landelijk procentuele risicoverdeling.

Wethouder Thalens stelt kwaliteit bovenaan. De gemeente koopt de zorg voor 0-19 jarigen nu in bij twee organisaties en wil per 1 januari 2014 het hele pakket bij de GGD inkopen. Het blijft een GR, maar met een groter pakket aan activiteiten. De inkoop verandert, niet de juridische vorm. Met personeel en deskundigheid moet zorgvuldig worden omgesprongen. Het is voorstelbaar dat (een deel) van het personeel van Icare overgeheveld wordt naar de GGD. Consultatiebureaus hebben een bereik van 98-99% en zijn een goed middel ouders en kinderen te bereiken en te zien hoe goed een gezin draait. Het is de bedoeling goed te kijken wat een specifiek gezin nodig heeft en te differentiëren in het aantal contactmomenten. Nu is dat 15 keer voor de groep 0-4 jarigen, ongeacht de situatie van en factoren rond een gezin. Gaat alles prima bij een eerste kind, dan kan in overleg besloten worden consultaties bij een tweede kind over te slaan, telefonisch of in groepen te doen. De vrijgespeelde tijd kan dan gebruikt worden om risicogezinnen langdurige licht frequente zorg te verlenen. Een ander voordeel van één organisatie is dat je met één contactpersoon kunt werken bij een gezin, ongeacht de leeftijd van de kinderen. Ook dat scheelt tijd. Er blijft een stuk basiszorg voor alle kinderen, zoals vaccinaties, maar een deel van de inkoop kan per gemeente verschillen op basis van de lokale problematiek. Het is altijd van belang zeer alert te blijven of er geen gezinnen door de mazen glippen en te weinig ondersteuning krijgen. De GGD past vraaggericht differentiëren in consulten al toe op de groep 4-7 jarigen. **SP** stelt dat een vraaggerichte organisatie reageert op vragen die op hen afkomen in plaats van preventief te

signaleren. **Wethouder Thalens** herhaalt dat consultatiebureaus juist een sterk signalerende functie hebben. Ze zien alle gezinnen en kunnen inschatten hoe het gaat en welke zorg nodig is. Als het minder goed gaat kunnen ze langdurige zorg met een vast persoon inschakelen, juist door deze gedifferentieerde aanpak. Het is dus signalerend én vraaggericht de diepte in waar nodig. Het college bekijkt met het AB van de GGD of en in hoeverre onder de norm voor frictiekosten gegaan wordt. Het is ook voorstelbaar dat er niet of nauwelijks frictiekosten kunnen zijn. Dit zal tijdens het implementatieproces na oktober gaan blijken. Doel is om de zorg voor 0-19 jarigen onder te brengen bij één organisatie. Binnen de organisatie is een splitsing tussen 0-12 jarigen en 12-19 jarigen nuttig, omdat baby's een andere specialistische deskundigheid vergen dan pubers.

De voorzitter concludeert dat de commissie zich in het algemeen kan vinden in de lijn van het college. De voorzitter roept op technische vragen in het vervolg via andere wegen te stellen.

9. Vaststellen verslag vergadering

9A. Vaststellen notulen vergadering commissie Samenleving van 12 juni 2012

D66 wijst erop dat onderaan pagina 1 'Mevrouw Kampen vergaat soms van de pijn' moet zijn 'Mevrouw De Weerd vergaat soms van de pijn'.

Het verslag wordt conform deze wijziging vastgesteld.

10. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Er zijn geen mededelingen.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Geen agenderingen.

12. Overige ingekomen stukken

Geen agenderingen.

13. Sluiting

Voorzitter Nijhof sluit de vergadering onder dankzegging om 21.05 uur.